

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Met ingang van dit jaar zullen wij de bladzijden van ons orgaan over het gehele jaar doornummeren en vermelden voortaan het nummer onder aan elke bladzijde.

Goeden avond vrienden,

Aan het begin van deze bijeenkomst heb ik enkele mededelingen voor U. Allereerst, de berichtendienst, die weinig van zich laat horen over het algemeen, zoals U bekend, zal in de komende tijd niet meer op de voorgrond treden en dus geen onmiddellijke meldingen meer in deze grote bijeenkomst geven. Wij hopen dat dit voor U geen teleurstelling is, maar onderzoek heeft ons getoond dat het werk van de berichtendienst niet dat was, althans niet dat bereikte, wat wij ervan verwachtten. Dan heb ik verder voor U een mededeling, die kunt U verder opvatten zoals U wilt, maar wij menen dat het werk dat wij totnogtoe met de studiegroepen hebben mogen verrichten, een aanleiding is om het aantal der studiegroepen te vergroten. Wij weten natuurlijk niet in hoeverre dit - dat moet het aardse bestuur uitmaken - onmiddellijk mogelijk is en in hoeverre daarvoor belangstelling bestaat. Wij menen echter nog een tweetal cursussen erbij te kunnen geven, waarvoor onzerzijds sprekers beschikbaar zullen zijn. Deze cursussen zullen zich bezighouden met "de menselijke psyche", dat is de eerste, de tweede zal zich bezighouden met "het wereldgebeuren van heden". Beide cursussen zullen waarschijnlijk, ofschoon dit, gezien wij de samenstelling van de kring nog niet kennen, niet met zekerheid te zeggen is, in acht à negen bijeenkomsten beëindigd kunnen worden. Wij laten het aan het bestuur en de aanwezigen over om hierover verder te beslissen en uiteindelijk vast te stellen in hoeverre dit wel of niet mogelijk is. Dan heb ik voor U nog een mededeling en dat is deze: wij zullen kort, in de tweede helft, dus in de gebruikelijke "vragenrubriek" een aanvulling geven nog op hetgeen prognostisch de vorige maal naar voren werd gebracht. Het bleek, door ontstane misverstanden zo hier en daar, wel nodig te zijn. Dan verzoek ik U verder U te willen herinneren dat wij niet alle dingen weten, noch alle fouten, hoezeer wij dit trachten, kunnen vermijden en U dientengevolge dringend moeten verzoeken om zelfstandig na te denken en volledig gebruik te maken van Uw eigen kennis en de bronnen van kennis in Uw wereld, om hetgeen wij zeggen, te toetsen en na te gaan. Wel verwachten wij dat, indien U vindt dat onze beschouwingen juist zijn, gij U de moeite zult getroosten, Uw leven daarnaar in te richten. En nu ben ik erg blij dat ik dit achter de rug heb. Inleidingen zijn ten eerste niet mijn fort, in de tweede plaats vind ik ze vaak vervelend, maar ze zijn schijnbaar noodzakelijk. Ik mag dan nu mijn eigen onderwerp aan gaan snijden, en wanneer de belangstelling daarvoor voldoende is, hopen wij dit uit te kunnen doen groeien ook tot een soort cursus, zij het dan in veel lossere samenhang dan het in een besloten gezelschap mogelijk is. Ik zal dan deze maal spreken met U, zo U het goed vindt, over WILSKRACHT. Wilskracht is iets waarover de mensen ontzettend veel te vertellen hebben. Wanneer het hun goed gaat, zijn ze al heel gauw zover dat ze beweren dat ze dit door hun eigen wilskracht en daadkracht bereikt hebben. Toch blijkt ons steeds weer dat in feite de mensen meer door hun neigingen en de mogelijkheden die zich voordoen, worden geleid dan door de vaste wil om het een of ander te bereiken. Wanneer we U hier allen bij elkaar zien, dan mogen wij rustig aannemen dat er eigenlijk 50% alleen hierheen komt, omdat dit de eenvoudigste weg leek om tot oplossing te komen van bepaalde problemen en zeker niet in de eerste plaats de wil aanwezig was, om juist langs deze weg een bewustwording te zoeken. Het is dus vaak een soort gemakzucht, een gemakzucht, dat moogt U gerust weten, die ons dankbare mogelijkheden geeft en waarvoor we in feite wel wat dankbaar zijn. Het geeft ons n.l. de mogelijkheid om ook ons werk te doen. Maar dat neemt niet weg dat van een werkelijke wil maar zelden sprake is. Om wilskracht te bezien moeten wij allereerst vaststellen wat de wil zelve is. Zover wij na kunnen gaan, na rijp beraad en onderzoek, komen wij tot de volgende definitie: de wil is de kracht in ons die een voorgesteld ideaal blijft verwerklijken, ongeacht de uiterlijke omstandigheden die zich aan de wildragende voordoen. Dit betekent dus dat niet het je voegen naar de omstandigheden een bewijs kan zijn van wilskracht, dat slechts het een doel stellen en daar ook regelrecht opgaan, ten koste van alles - en ik vang hier de gedachte op "het over lijken gaan"; in zekere zin, ja - de wil zelf betekent

en dat de wijze waarop deze wil tot uitvoer wordt gebracht, de intensiteit waarmee hij het leven beheerst, de wilskracht genoemd mag worden. Het krachtig willen is niet gemakkelijk, het vraagt allereerst dat U zich de moeite getroost om, voortdurend nagaande Uw eigen gedachten en idealen, daaruit een deel sterk te distilleren, te comprimeren a.h.w. tot één bevattelijk ideaal, één beeld dat U voortdurend voor ogen kunt hebben. Dit alleen is reeds iets wat vele mensen niet bereiken. "Ik wil dit", "ik wil dat", wordt zo gauw gezegd. Maar meestal zijn het ogenblikkelijke wensen, die een ogenblik daarna weer verbleken, ofwel het zijn behoeften die in de uitdrukking "ik wil" worden weergegeven, maar werkelijk betekenen "ik moet, of ik wil of niet". Kijk eens, het eerste, wat dus noodzakelijk is om de wilskracht in het eigen wezen te ontwikkelen en te staven, is U een doel stellen. Wanneer wij het voor het zeggen zouden hebben, dan zou dit doel heel eenvoudig geschetst zijn: "een eenheid der mensen", een eenheid waarbij de ene mens de andere mens dient, helpt en verheft, zodat uiteindelijk de mensheid zelve, in geestelijk bewustzijn tot kracht en volheid gekomen, kan worden een drager in het Al van de werkelijke grote goddelijke gedachte, die in al het geschapene geuit wordt. Maar dat moet U zich dan voor kunnen stellen: een eenheid der mensen, een eenheid der mensen niet geschapen door de willekeur, het dictatoriaal optreden of het wapengeweld van een bepaalde fractie, partij of groep, groepering, integendeel een eenheid die geboren wordt uit de behoefte om de medemens deel te doen hebben aan datgene wat men zelve verlangt te bereiken. Dit opzichzelve is een nastrevenswaardig doel, maar ik kan mij voorstellen dat een mens andere gedachten heeft, een ander begeren. Ik kan mij voorstellen dat iemand zegt: "ik wil iets betekenen in mijn leven voor een mens", en zich dan een beeld maakt hoe deze mens betekenis kan gewinnen voor anderen. Op deze wijze gaat men dan langzaam maar zeker trachten verder en verder te gaan, men bouwt zich het beeld op en, onverschillig wat er gebeurt, gaat men verder. De wil is aanwezig. Er bestaat een treurige uitdrukking onder de mensen die zegt: "de wil is goed maar het vlees is zwak". Nu vraag ik mij af: hoe kan iemand wiens wil kracht heeft, die dus wilskrachtig is, door het vlees, door een lichaam worden geterroriseerd? Die zal toch zeker dat lichaam beschouwen als een vijand. Wanneer het vlees werkelijk zwak is, dan zul je het keer op keer in toom houden; je zult het a.h.w. dirigeren in de richting waar het in hoort te gaan volgens je geestelijk bewustzijn en behagen; dan zul je elke keer weer die wilskracht aanwenden om jezelf te overwinnen, want je hebt een doel, een doel dat je hele leven vult en dat je in de wereld wilt stellen voor ieder, voor elk mens gelijkelijk toegankelijk, voor iedereen zichtbaar en aanvaardbaar. Hoe kunnen wij nu onze werkelijke wil en de intensiteit waarmee ze tot uiting komt, onderscheiden in de veelheid van stoffelijke impulsen, die vooral voor Uw wereld zo sterk op de voorgrond treden? Wel, in de eerste plaats hebben wij de zuiver lichamelijke impulsen, Honger, dorst etc. worden uit het lichaam geboren. Drift, toorn, luiheid, zenuwachtigheid, eigengereidheid zelfs, zijn vaak factoren die zijn vastgelegd in het directe stoffelijke deel van de mens. Wanneer U lui bent, dan kan dat evenzeer een gevolg zijn van een foutieve samenstelling van Uw interne secreties die onevenwichtig worden, dan dat het het resultaat is van een werkelijk niet willen werken; laten we dat niet vergeten. Gebruikt het niet als een uitvlucht, hoor, wanneer je eens een keer geen zin hebt; zeg dan niet: "mijn interne secreties zijn vandaag niet in orde", maar zeg maar rustig "ik ben lui". Maar ik hoop dat U begrijpt wat ik bedoel. Drift evenzeer. Al deze dingen zijn stoffelijk. En wanneer we dit gaan bezien, dan komen wij tot de conclusie, dat al datgene wat gedurende een langere periode overheersend zich lichamenlijk uitdrukt, geacht kan worden te zijn van lichamelijke oorsprong, dat slechts weinig geestelijke problemen op een dergelijke wijze zich uiteten. Zij uiteten zich eerder in een onstabiliteit van lichamelijke verlangens en lusten. Dus al hetgeen wat stabiel is in ons leven, wat wij steeds wéér zijn, beginnen wij te erkennen als een ons beïnvloedende factor uit de stof. We gaan voor onszelf zeggen: "kijk, ik heb een geest en die geest wenst dit niet, dus zal ik proberen met deze geest, deze neigingen in mij, voortdurend te onderdrukken in de hoop dat ik daardoor de lichamelijke waarde verander en kom tot een overwinning van dit, mij niet aangename. U ziet, het is niet zo erg gemakkelijk. Maar goed, wij hebben dan erkend dat bepaalde factoren die ons drijven in het leven, uit onszelf geboren worden en vast zijn gelegd in de stof, in de materie waarin wij leven. Nu gaan we punt twee bekijken. Ik zeg nu wel: "ik wil dit en dat", maar in hoeverre wordt ik door de buitenwereld daarbij beïnvloed? Is het soms afgunst op de een of ander die mij drijft om dit stoffelijke of dit geestelijke te bereiken? Vlucht ik soms in mijn z.g. wil voor de werkelijkheid? Waarom druk ik deze wil zo uit? Waarom zeg ik "dat is nu mijn begeren en verlangen"? Ik ga het na. En dan kunnen we weer een hele hoop elimineren. Dan blijkt het dat heel veel verlangens geboren worden uit het feit dat de burens je genegeerd hebben, dat je vroeger een schooljongen was die nogal eens een pak slaag kreeg etc., of, als je een meisje was, dat de 37ste liefde uiteindelijk je echtgenoot is geworden en dat je daar bij blijft hangen. Je weet wel hoe dat gaat: het meisje dat is de eerste tijd tegen die aardig, en dan mag die

haar boek ineens niet meer dragen, dan mag een ander jongetje haar naar huis brengen, en later gaat dat misschien verder met het dansen of zo. Al die dingen zijn wisselvallig misschien, maar elk van die verhoudinkjes, zeer onschuldig verder en zeer rein, die brengen met zich mee, dat in het meisje zelf een beeld wordt gebouwd, een beeld dat de realiteit niet direct dekt, maar waar ze dan toch mee opgescheept zit. En wanneer het dan na verloop van tijd tot een huwelijk zou mogen komen, dan bestaat het gevaar - ik zeg niet dat het altijd het geval is - maar bestaat het gevaar dat ze gaat vergelijken met de voorstelling die ze zich van anderen maakte. Dat zijn natuurlijk ook foutieve dingen. Wij moeten niet afgaan op wat wij vroeger geweest zijn, wat wij vroeger dachten te kunnen worden; we moeten afgaan op wat we nu zijn. We moeten realistisch worden en daarom moeten we die invloeden uit het verleden en ook de invloeden die ons onmiddellijk in het heden stoffelijk in een richting willen dwingen waarin we eigenlijk niet horen, eerst erkennen en ook dan proberen te elimineren. Ook dit wordt een voortdurende strijd en hier moet de wil wel degelijk krachtig zijn, moet er een zekere wilskracht aanwezig zijn, wil men dit uiteindelijk kunnen overwinnen. Maar het vlees is zo zwak niet of de geest beheerst het; de geest is de meester van de stof en niet de slaaf. Wanneer men dit onthoudt, dan zal men begrijpen dat men met een voortdurend inspannen van eigen wil en eigen krachten, alle stoffelijke factoren kan bedwingen, kan samenvatten in één geheel en zeggen: ziet, dit is m'n doel, dit wil ik bereiken en zó zal het gaan. Hoe meer wij dit voelen, hoe intenser deze gedachtengang in ons leeft, hoe intenser wij onze wil zullen kunnen uiten en opleggen, zowel aan onszelf als aan de dingen buiten ons. Wij hebben dus een zekere wilskracht verworven. Hoe meer we nu, ondanks alles buiten ons, ons eigen ideaal gaan verwerkelijken, hoe wilskrachtiger wij worden. Deze wilskracht kan gebruikt worden ten goede en ten kwade. Wordt zij ten goede gebruikt, dan dient de wilskracht om de mens zelve te maken tot een dienende factor binnen de mensheid. Een mens stelt niet zichzelf als superieur of als heerser; men zegt niet: "dit is mijn groep", of "dit is mijn gedachte", of "dit is mijn inzicht", maar men zegt alleen maar: "ik geloof dat dit de goede weg is en ik zal alles doen, zonder een ander te kwetsen of te dwingen, de anderen te dienen, dat alles in deze richting zich uiteindelijk uit". Dat is de goede wijze. De slechte wijze van wilskracht dat is de wilskracht die inderdaad, zoals daar even gedacht werd, over lijken gaat. Die trekt zich niets aan van genegenheden, van lijden of van vreugden van andere mensen, die gaat verder en die kiest zichzelf als troon; die zegt: "ik ben datgene waarop het hele van mijn ideaal, van mijn denken zich zetelen moet, ik verwerkelijk, en niemand anders kan het". Dat is natuurlijk in zichzelf een stomme eigenwaan. Maar goed, er zijn een hele hoop mensen die op die manier het zien, die denken dat zij de dragers van de juiste gedachte zijn, dat zij de krachten zijn die de werkelijkheid naar voren brengen. Voor jezelf moet je je gedachten beleven en verwerkelijken, maar voor een ander kun je dat niet, omdat je het leven en wezen van een ander niet kunt begrijpen; je moogt die ander niets opdwingen. Je moogt alleen die ander dienen door zelve volledig te streven naar hetgeen je goed acht en een ieder die daar behoefte aan heeft en die streeft in wat jij noemt "de goede richting" te helpen. Hoe meer je dat specialiseert, hoe meer je een bepaald doel helpt verwezenlijken. In het slechte kies je jezelf en dien je alleen jezelf, is de hele functie van je wil uiteindelijk gericht op het bewijzen van je eigen kracht en schoonheid en wijsheid en grootheid. Ge zult begrijpen, vrienden, dat die laatste methode op aarde ontzettend veel macht en aanzien geeft. Wanneer U op deze wijze, deze verkeerde wijze wilskrachtig bent, dan kost het U weinig om rijk te worden of om macht te verkrijgen, dan hoeft U alleen maar anderen te misbruiken, andere mensen hun heiligste gevoelens te gebruiken om U zelve er op te verheffen en dan ze neer te trappen, opdat U verder kunt gaan; dan bouwt U zich alleen maar een kapitaal uit het leed en lijden van duizenden. En dan kunt U gelukkig zijn, maar U zult nooit de werkelijke vrede vinden en Uw wilskracht zal U steeds verder stuwten tot op een gegeven moment ze staat met ledige handen; ge hebt Uw eigen ideaal vervuld en er is geen nieuw uit geboren, want ge hebt de stoffelijke factoren van Uw wezen verwerkelijkt. Kiest ge daarentegen de dienende weg, dan zal het ideaal zichzelf vervullen, maar in zijn vervulling zichzelf herscheppen tot iets nieuws, iets schoners en iets groters. En gelijk met de vreugde van de ogenblikkelijke bereiking, komt wederom de drang tot verder gaan; dat zet zich voort tot in de sferen, dat zet zich voort tot de uiteindelijke voleinding. Het is de moeite waard om onze wil krachtig te maken, om te leren niet alleen iets te willen, maar alle krachten van ons gehele wezen dan ook te gebruiken om die wil te verwerkelijken. Geloof mij, dit is mogelijk. U kunt allen, hoe U het ook beschouwt, U zelve beheersen; U kunt zeggen: "en nu is dit of dat een feit". U zit hier en U heeft het misschien koud, er zijn er althans enkelen onder die die reactie uitstralen. En op het ogenblik zijn er reeds enkelen die hebben mijn woorden vergeten. Maar als U tegen U zelve zegt: "ik wil niet koud zijn", dan kunt U het zover krijgen dat U het niet koud heeft. U kunt Uw lichaam beheersen, als U de kracht ervoor hebt. U kunt op een gegeven moment zeggen: "ik wil dit lichaam boven de grond verheffen". Als

U de kracht heeft om die wil zo te richten op dit ene doel, dat er niets anders overblijft, dan zult U zichzelf verheffen. U kunt met die wil alles doen wanneer hij krachtig, wanneer hij sterk is. Leer dus om de wil te richten; durf desnoods eenzijdig zijn. Wanneer U op de juiste wijze eenzijdig bent, d.w.z. door voor Uzelf een doel te stellen en daarop af te gaan en de rest desnoods ter zijde te laten liggen, dan zult U m.i. zeker kunnen bereiken: in de eerste plaats een verwerking van Uw doel, maar in de tweede plaats de volledige beheersing van Uw eigen wezen. En wanneer U dat kunt, vrienden, wanneer U Uw eigen wezen beheersen kunt, wanneer U sterk en krachtig kunt zijn, dan zult U ontdekken hoezeer de wilskracht ons een werktuig is om datgene wat we geestelijk nastreven te verwirkelijken. Want zonder deze kracht, die ons richt, waarmee wij onszelf regeren en al datgene wat ons onderdanig is, doordat wij geestelijk hoger staan, regeren, kunnen wij geestelijk niet streven, kunnen wij geestelijk niet stijgen, kunnen wij geestelijk niet bereiken wat we willen. Denk niet dat, als U dadelijk overgaat, dat U op dezelfde gezapige manier verder kunt gaan; dan komt U in dood water, dan verbleekt de wereld en dan moet U terug naar deze wereld, gereïncarneerd verder leven in de stof, wederom een keer door diezelfde molen heen van gebeurtenissen, van leed en van vreugde. Maar indien Uw wil sterk is, wanneer de wilskracht die ge in U draagt, voldoende is om U te verheffen boven deze dingen, dan kunt ge U vrijmaken. Dan zal de wereld der sferen niet na een vreugde en een rust langzaam maar zeker verbleken, integendeel, ze zal zich omvormen, hoger en schoner worden, tot ge uiteindelijk ge hoogste sferen kunt bereiken, door de kracht in Uw wezen die de goddelijke kracht is, aan ieder gegeven, de kracht in Uw wezen die wij de wil noemen, maar die toch tevens is de scheppende kracht Gods die in ons werd gelegd. Wanneer we deze verwaarlozen, veroordelen wij onszelf om aan de buitenkant van de schepping te leven, in de grofheid en onbegrepenheid die uiteindelijk wordt tot duisternis en lijden. Maar wanneer we de kracht hebben om door te dringen tot de kern, wanneer we dit goddelijke in ons weten te uiten en te gebruiken, dan zullen wij zeker komen op een gegeven moment tot de voleinding, tot het laatste punt waar we niet verder meer kunnen, omdat onze kracht haar oorsprong heeft gevonden en daarmee één wordt, dat onze wil is geworden tot de wil Gods en de volheid van ons beheerste wezen zich in deze wil gelukkig en harmonieus weet te uiten. Dat, vrienden, had ik voor vandaag te vertellen over "wilskracht". Wanneer de reacties gunstig zijn, dan hoop ik bij gelegenheid nog verder te spreken over andere onderwerpen van dezelfde geaardheid. Voorlopig echter dank ik U voor Uw aandacht. Voor de vragen verwijs ik U naar de "vragenrubriek" en ik geef nu het woord aan de tweede spreker van deze avond. Tot genoegen.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdagavond (8 uur) in de bovenzaal van "De Galerij", Laan van Meerdervoort 419a, hoek Fahrenheitstraat, d e n H a a g.
Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk vrienden en kennissen, voorzover zij serieus van ons werk willen kennismaken.

Goeden avond vrienden,

Het is mij een waar genoegen voor U te mogen gaan behandelen een onderwerp naar Uw eigen keuze. Mag ik vernemen welk dit zal zijn voor deze bijeenkomst?

x Wilt U spreken over de BHAGAWAD GITA?

- Dat is een zeer oud werk dat in zichzelf eigenlijk een heldendicht is. Het brengt velerlei Oosterse wijsheid onder onze aandacht, maar is in een minder abstracte vorm gezet dan b.v. de Sabhawad. De Bhagawad Gita in haar dichtertelijke vorm, beschrijft ons goden, helden en prinses, maar ook tevens de diepe problemen van het leven der ziel. Zij maakt deel uit van een grote reeks werken die de wijzen van Indië eens aan de wereld schonken. Helaas zijn bepaalde delen daarvan verloren gegaan of althans uit de openlijkheid onttrokken. Dit geldt in het bijzonder voor de Bhagawad Gita die in haar vertalingen, zelfs de meest complete, slechts ongeveer 1/3 deel van het werk zelve weer kunnen geven. De grote wijsheid die hierin schuilt is in de eerste plaats de zuivere weergave van oorzaak en gevolg. Zij brengt dit in een voortdurende cadans van gebeurtenissen naar voren en schakelt daarbij de tevens bovennatuurlijke krachten in. Dat de bovennatuurlijke kracht beschouwd wordt als beslissend is begrijpelijk, wanneer men de mentaliteit kent waarin deze werken geboren worden, een mentaliteit die de tweehed van geestenwereld en stofwereld in zich als eenheid beschouwt. Zij kan daarom in de totaliteit van haar uiting, altijd weer komen tot het bovennatuurlijke, het wondergebeuren, zonder haar eigen tendenz "oorzaak en gevolg" ooit uit te schakelen. Zij heeft in haar leringen voor ons bepaalde waardevolle elementen, waarvan er één is, de voortdurende vervlechting van de stoffelijke en de geestelijke oorzaak. Waar een handeling stoffelijk wordt gedaan, zien wij daarnaast onmiddellijk de geestelijke impuls ontstaan, die zodadelijk zich in een vernietigende werking ontplooft of op het laatste moment redding geeft. U zult begrijpen dat deze oude wijsheid begerenswaardig is voor degenen die haar kunnen verstaan en ontsluiëren. Dit is voor de bestaande vertalingen en zelfs de onmiddellijk toeganke-

lijke, oorspronkelijke werken alleen dan mogelijk, wanneer wij weten wat er achter schuilt. Ik zal trachten dit weer te geven, in de hoop dat ik U daarmee niet tekort doe t.o.v. het gevraagde onderwerp. Ik vat samen, omdat het mij onmogelijk is natuurlijk het geheel weer te geven; ik zou dan ongeveer een 300 stanza's af moeten draaien en bij elke stanza de nodige uitleg moeten geven. Maar in het kort kunnen wij dan zeggen dat het hier op neer komt: Wanneer een mens geboren wordt, wordt hij gelijktijdig geboren uit de stoffelijke mens en uit de goden. De goden zijn de geestelijke krachten die het Al in stand houden en kunnen dus vereenzelvigd worden met de heren, de heerschappijen en tronen die wij kennen als de grootheersers van het scheppingswerk. Zij zijn niet onmiddellijk de God zelve, maar zij zijn de machtigen, die elk wezen dat tot stand komt, zijn geestelijke impuls en kracht geven en deze geestelijke impuls en kracht in stand houden, ongeacht de stoffelijke veranderingen die ondergaan worden. In de tweeheid van het geboren zijn, komt de tweeheid van beleving tot uiting. De geest ervaart, maar moet zich uiten in stoffelijke handeling en komt daardoor vaak met zichzelf in strijd. Deze strijd wordt in het gedicht zelfs voorgesteld als een complete strijd op het slagveld. Men heeft dit foutiefelijk als een historische weergave gezien, maar het is niets minder dan dat. Wijzelve bestrijden onszelve, omdat de geest voortdurend tracht de stof aan zich onderdanig te maken en de stof intrigeert ertegen om de geest tot horige te maken van het eigen wezen. Wanneer echter de stof een handeling stelt die voor de geest niet aanvaardbaar is, moet de geest onmiddellijk beginnen een handeling daartegenover te stellen die de waarde van de stofhandeling elimineert, althans voor de geest. Hierdoor krijgen wij een voortdurende strijd, waarbij vele persoonlijkheden zich voordoen, die elk voor zich uiting zijn van hetzelfde wezen, de geest, en hetzelfde wezen, de stof. Duizende facetten komen in één mens tot uiting. Elk dezer facetten is niets anders dan het antwoord op de strijd in het eigen-ik. Wij zien dan verder in de Bhagawad Gita verschillende geslachten naar voren komen. Elk geslacht in zichzelf verbeeldt en betekent niet alleen maar een stoffelijke wordingsgang, maar tevens een geestelijke bereiking en ontwaking. Zij laat zien hoe de mens dalen kan en geeft hem ook de kracht tot stijgen weer. In sommige wijze spreuken, waarvan er vele behouden zijn gebleven, zelfs in Uw vertalingen, komt steeds weer tot uiting. Men moet echter steeds het wezen der tweeheid, zoals het wordt uitgedrukt, begrijpen als de tweeheid stof-geest en niet, zo men wel eens wil, de verhouding God-mens. Dat is een verschillende waardering dus. Dan kan men verder zien dat in de wet van oorzaak en gevolg elk gevolg van de stof alleen door de geest aanvaard en gedragen moet worden wanneer de geest zich homogeen met de stof verklaart, dat de geest zich aan elke stoffelijke reactie en wording onttrekken kan wanneer hij zichzelf verzet, dat hij in het verzet echter ook de stof het onmogelijk maakt volledig datgene te verwerklijken wat hij volgens de oorzakelijkheden die hij geschapen heeft, moest zijn. In deze oorzaak-en-gevolg-geschiedenis, kan elke mens die zich de moeite getroost dit goed na te gaan en goed te lezen, ontdekken dat hijzelve is het slachtoffer van de strijd die in zijn wezen woont. Daarnaast echter worden enkele voorbeelden gegeven van een zegepralende, een zegevierende, ja zelfs van de heerser, de overwinnaar. Opvallend is dat, waar deze gedachtengang naar voren komt, de Bhagawad Gita zeer sterk de nadruk legt - dat zijn schijnbaar Brahmaanse waarden - op het verschil van stand, van status, dat wordt verworven; dat elke nieuwe stand waarin men wordt opgenomen, zijn eigen verplichtingen meebrengt, dat dus elke geestelijke bewustwording de verantwoording van de mens vergroot en zijn taak verzwaart, gelijktijdig hem de middelen ter beschikking stellende om met volle inspanning van zijn wezen, ook deze verzwaarde taak met goed gevolg te volbrengen. Ik hoop dat deze uiteenzetting verhelderend kan werken. Wanneer U echter opmerkingen hebt - ik voel er hier zo verschillende zweven; ik ben benieuwd of ze tot uiting zullen komen - dan zou ik U willen verzoeken om dit thans te doen.

- x Mag ik eens iets vragen? Wat U daar zoëven vertelde, dat wij dus naarmate wij meer bewustworden, ook een grotere taak krijgen, dan wil dit dus zeggen volgens mijn gevoel dat we het kwaad groter zien, maar we hebben dus ook zelf een groter licht in ons. Zou dat zo kunnen zijn? Hebben we dus meer neiging om beter te zijn, maar we hebben dus ook neiging om slechter te zijn. Of is dat....
- Wij hebben nooit neiging om slechter te zijn, niet om een ander op te heffen.
- x Toch wel?
- Nee, nee. Het eigenaardige is juist dit: Goed en kwaad, zoals U weet, zijn innerlijke waarden die in de buitenwereld worden geuit. Maar U kunt, hoe gaarne U het ook zoudt willen, niet een andere mens opheffen; U kunt hoogstens een mens de middelen geven om zichzelf op te heffen, U kunt dus niet, wanneer U geestelijk bewuster en groter wordt, de wereld opheffen tot Uw eigen peil, U kunt slechts trachten om Uw eigen wezen in deze wereld zodanig werkzaam te stellen, dat het voor anderen de mogelijkheid betekent om in en uit zichzelf bewust te worden en dus te stijgen. Echter houdt het wel in dat, naarmate U beter wordt, hoger wordt in geestelijk opzicht en dus ook een zwaardere taak krijgt, voor U de mogelijkheid tot zondigen of wat beter is, tot falen, ook groter wordt en als zodanig Uw handelingen of beter of slechter zullen zijn dan tevoren, maar nooit meer

- de gelijke waarde kunnen bereiken. Ik hoop dat het nu duidelijk is.
- x Ja, dank U wel. Dus we krijgen het zwaarder; naarmate dat we hoger komen krijgen we het steeds zwaarder natuurlijk.
- Ja, maar Uw zwaarder krijgen dat ligt toch wel op een enigszins andere trap dan alleen maar een verzwaring van lasten. Laten we het zo stellen: U draagt een last met breekbare waar, potten en pannen. Door Uw vroegere lichaamskracht kon U slechts 50 potten dragen. Uw kracht en vermogen groeit en U draagt er nu - want Uw last vergroot gelijk met Uw eigen wezen - 150. Dan is de kans dat U een potje breekt driekeer zo groot geworden, maar U heeft ook driekeer zoveel potten meer bij U, dus eigenlijk kunt U wel een potje breken. Alleen nu kunt U een veel groter iets bereiken: U kunt driemaal dezelfde last onbeschadigd aan het einddoel brengen, of U kunt ook driemaal de schade aanrichten die voordien mogelijk was. Is dat duidelijk?
- x Ja, dank U wel.
- U ziet het al weer, zelfs met potten en pannen kunnen we in de esoterie wonderen doen. (gelach). Zijn er nog meer opmerkingen of vragen?
- x Is het uit Uw betoog dus op te maken dat het onjuist is om te stellen dat men iemand zijn geest kan beheersen, hetzij door eigen kracht of andere krachten?
- Dit is in wezen onjuist. Wij kunnen geen geest beheersen die zichzelf bewust en met al zijn waarden daartegen verzet. Wij kunnen een geest alleen beheersen door omstandigheden te scheppen waarin hij zichzelf voegt. Elke bezwering - want daar doelt U uiteindelijk dus op - en elke betovering kan tot stand worden gebracht, wanneer de persoon in kwestie niet reageert op de geestelijke invloed die erop wordt afgezonden. De eigen wil is altijd in staat om zich te verzetten, maar hij wenst zich vaak niet te verzetten of hij acht het de moeite niet waard om zich te verzetten, hij is er te lui voor, te laks, te traag; hij ziet het belang van eigen handhaving niet in. Wanneer hij zo is zal hij vaak dingen die hij vreest nog makkelijker accepteren dan vreugden die hem op dezelfde wijze bezorgd worden. In de vrees n.l. zal menige geest proberen te vluchten in de waan, dus in de negatie van de vrees, maar ook van de waarden die haar tot stand brengen. Hij laat dan ook in zijn eigen wezen aan deze vreeswekkende waarden vrij spel. En hiermede is dan de betovering geslaagd, M.a.w. U kunt nooit werkelijk de geest beheersen, maar U kunt hem suggereren, door zijn eigen wezen tegen zijn eigen persoonlijkheid te wenden, dat hij beheerst wordt. Voor een lichaam geldt dit anders. Een lichaam is door een andere geest te beheersen, tenzij de geest zelve, die in dat lichaam woont, sterker is dan de geest die de poging tot beheersing waagt. Maar voor de geest zelve is dus geen beheersing mogelijk. Wel een beheersing van omstandigheden waardoor die geest geleid kan worden tot zijn bewustwording of zijn eigen ondergang. Is dit voldoende duidelijk?
- x Ja. Mag ik dan nog een vraag stellen? In hoeverre beoordeelt U nou de Yoga-methodes die dergelijke kracht tracht op te kweken door concentratie en meer beoefeningen?
- Mag ik de opmerking maken dat de leer van Yog den Yogi leert om zichzelf te beheersen en niet om de wereld te beheersen; dat deze leer uitgaat van het opkweken, vooral bij het Hata-Yoga, dat uiteindelijk eerder een soort sport is in velelei opzicht, dan direct een geestelijke bewustwording, het lichaam zodanig op te kweken dat het in zichzelf volledig harmonisch is, daarmede dus voor de geest een makkelijker hanteerbaar voertuig wordend, Wanneer wij echter de leer van Yog in haar hoogste uiting, het z.g. Raja-Yoga gaan bezien, dan komen wij tot de ontdekking dat deze leer, die overigens niet noodzakelijkerwijze met oefeningen gepaard gaat, maar eerder een levenshouding en persoonlijke instelling betekent, de geest juist onafhankelijk stelt van het totaal van het stoffelijk gebeuren en hem voortdurend waarschuwt daarin niet in te grijpen. De geest blijft dan beschouwer voor het stoffelijk gebeuren, wat hijzelve niet bemeesteren kan of wil, wetende dat hij ingrijpende in de stoffelijke voortgang van oorzaak en gevolg, zelve mede de gevolgen zal moet dragen van zijn ingrijpen en deze voor zichzelf niet wenst. Hieruit alleen zou m.i. toch reeds moeten blijken dat de ware leer van Yog, de ware Yoga, niet leidt tot beheersing van anderen, maar eerder tot beheersing van het eigen wezen en een zuiverder plaatsing van eigen geestelijk en lichamelijk bestaan temidden van de omgeving waarin men nu eenmaal dit zijn ervaart. Dat de oefeningen die gebruikt worden, vooral Hatha-Yoga in vele gevallen naar voren worden gebracht om daarmee ook anderen te beheersen, is een misbruik van de Yoga en geen logisch resultaat. Hier vervalt dit dan tot een magische waarde. Ik meen dus Uw vraag te mogen beantwoorden met "nee". Het Yoga predikt niet de beheersing van een ander, maar van het eigen-ik; het Yoga leert niet het beheersen en besturen van anderen, en degeen die dit in de naam van de Yoga probeert te doen, kent òf de werkelijke waarde daarvan niet òf is een dwaas. Ik hoop dat dit antwoord voldoende is.
- x Mag ik U nog een vraag stellen? Kunt U mij misschien ook vertellen of men door een bepaalde rythmische ademhaling tot hoger bewustzijn komt?
- Ik kan U niet vertellen dat je alleen door een rythmische ademhaling tot hoger bewustzijn komt, want dat is niet zo. Wat ik U wel kan vertellen is dit: Het lichaam heeft een eigen rythme waarbij èn hartslag èn ademhaling en ook de rest

der functies, gezamenlijk in één bepaalde harmonie werken. Wanneer dit gebeurt bespaart het lichaam zeer veel kracht en het is in zichzelf volledig tevreden en vraagt dus niet de aandacht. Wanneer wij een bepaalde rythmiek van ademhaling toepassen, dan doen wij dit, om dit lichaam als hindernis voor de geest uit te schakelen en niet om daardoor - door dit middel dus - onmiddellijk een hoger geestelijk bewustzijn te bereiken. Wanneer wij op de juiste wijze te werk gaan, zullen wij echter daarnaast een methode van contemplatie gebruiken die veelal op de ademhalingsoefening zelve volgt. Het lichaam tot tijdelijke harmonie gebracht, is volledig stil, en de geest kan nu, uitgaande van het lichaam, en werkend in het bewustzijn van dat lichaam, komen tot een realisatie van zijn eigen waarden die anders moeilijk bereikbaar is. Hierdoor kan het stoffelijk bewustzijn zover vergroot worden dat het een steun wordt voor de geestelijke bewustwording die zich buiten het stoffelijke om, afspeelt. Voldoende?

x Ja, dank U.

- Mag ik de opmerking maken dat ik vragen hier over het Yoga of over het voorgaand besproken onderwerp wil beantwoorden, maar niet wil vervallen in de normale "vraagbaak"?

x Mag ik U dan nog eens vragen of U iets kunt vertellen van de gevaren die er bestaan voor mensen die, absoluut oningewijd zijnde of zonder leiding deze oefeningen, hetzij door het in een boekje te lezen, direct willen gaan beoefenen?

- Daarover zou ik inderdaad veel kunnen zeggen. In de eerste plaats heeft niet iedere mens een gelijk levensrythme. De ademhalingsoefening die voor de een welkend en rustbrengend is, betekent voor de ander een in wanorde brengen van dat beetje harmonie dat nog in het lichaam bestaat. Ieder moet dus zijn eigen rythme uitzoeken, vooral wanneer men wat verder gaat. Er zijn bepaalde oefeningen die practisch zonder schade door iedereen kunnen worden volbracht, mits met mate. Enkele daarvan zijn: de diepe inademing, kort vasthouden van de adem en daarop uitademen in een bepaald rythme, b.v. van 2 - 4 - 4. Voor die waarde 2 - 4 - 4 kan men dan nemen het rythme van eigen polsslag. Dat is voor ieder bereikbaar, maar men mag dat toch niet meer doen dan in het begin 5 of 6 keer en ten hoogste 20 keer achter elkaar. Wanneer men daar verder mee gaat is het schadelijk voor het organisme. Gaat men echter de meer ingewikkelde ademrythmen beoefenen b.v. het rythme 4 - 8 - 12, dan wordt een zekere belasting geschapen, die voor hen die b.v. een niet zeer goed hart hebben, zou kunnen leiden tot hart- of vaatkrampen. Het is dus wel verstandig om dat niet zonder meer te doen. Verder heeft een ademhalingsoefening zelve weinig zin, wanneer zij niet wordt gevolgd door een beschouwing of meditatie. Wanneer men echter in het wilde weg mediteert, dan zou men geestelijke waarden in zichzelf kunnen vernietigen. De normale beschouwende meditatie zonder meer, kan geacht worden niet schadelijk te zijn. Waar ze echter gepaard wordt met de concentratie die door beoefening van de ademhalingsrythmen wordt opgewekt, daar moet wel degelijk rekening worden gehouden met eigen geestelijke gesteldheid en naar ik meen kan dit alleen door een werkelijk kundig leider of goeroe worden vastgesteld. Dit houdt dus in, dat een werkelijke Yoga-ontwikkeling niet door een schriftelijke cursus kan worden volbracht, maar wel degelijk onder het toezicht van een goede goeroe, een goede leraar, b.v. een swami of zo iets, moet worden volbracht, dat niet een ieder die zich leraar in Yoga noemt in staat is om de werkelijke waarden van het Yoga te leren, maar dat velen zich alleen beperken tot de zuiver lichamelijke oefeningen. Waar dit gebeurt onder deskundige leiding, kan ook hiertegen weinig bezwaar bestaan. Waar men het te hooi en te gras probeert, of voor een korte tijd slechts, zou aan het organisme en vooral aan de levensstromingen in de mens een aanmerkelijke schade kunnen worden toegebracht. Het is dus zaak om zich goed te realiseren dat wie met Yoga-oefeningen, met rythmische ademhalingsoefeningen etc. begint, zonder dat daar een leiding bij is die vast heeft gesteld eerst of het voor U wel goed is, dit betekent zichzelf in ernstig gevaar begeven. Ik wil daar niet meer over zeggen; ik kan U alleen vertellen dat meerdere mensen, in hun verwaandheid denkende dat ze zelf zonder meer dit wel zouden kunnen doen en die niet geneigd waren om b.v. een lichaams-oefening, een Yog, eenmaal begonnen, door te zetten voor een periode van ten minste drie maanden, daarvoor geboet hebben met zenuwziekte, krankzinnigheid, lichamelijke bezwaren etc. Het een en ander zou voor U de aanleiding mogen zijn om bij het beoefenen hiervan voorzichtigheid te betrachten. Mag ik aannemen dat de besproken onderwerpen hiermee uitgeput zijn? Dan zullen wij, ook in verband met het feit dat vóór de "vragenrubriek" nog een kleine toespraak komt, thans de eerste helft beëindigen en dank ik U voor Uw aandacht. Goeden avond.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.20 op giro 517676 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen (telefoon 554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cent per nummer kost. VAN ALLE REEDS VERSCHENEN NUMMERS HEBBEN WIJ NOG EXEMPLAREN IN VOORRAAD! GEEFT ONS ADRESSEN VOOR HET ZENDEN VAN PROEFNUMMERS.

NA DE PAUZE

Goeden avond vrienden, (Intelligentie: de geestige Henri).

Nu ben ik zo'n klein beetje de auto-intellectualis, zoals dat heet, van een deel van die rede die de vorige keer met al die toekomstgebeurtenissen waarschijnlijk verschillende mensen lichtelijk de pé en anderen lichtelijk de angst ingejaagd heeft. Ik heb dan ook gevraagd en toestemming gekregen om eventjes een paar dingetjes recht te zetten. In de eerste plaats, we hebben toen zo gesproken over het weer en over de H-bommen. Mag ik het even aanvullen? Er was n.l. een klein stukje van mijn rede geschrapd, omdat het een klein beetje te vervlochten in elkaar zat. Ik had het zo over het weer, dat weer onweer worden zou wanneer er weer etc. Maar in verstaanbare taal betekende dat dit: op het ogenblik bevindt zich in de bovenste luchtlagen zo ongeveer 40% zuurstof die radio-actief is. En dat is nu iets waar je zo'n heerlijk gezapig buitje regen van krijgt. Wanneer er atoomproeven worden genomen, dan vallen alle vorige prognoses eigenlijk een klein beetje in het niet, omdat er vanaf dat moment op sommige plaatsen weer zeer grote droogte en hitte en op andere plaatsen zeer zware regenval komt, tot het zo ongeveer verschillende overstromingen zal geven. Daar hebben we het al over gehad, daar behoef ik verder niet meer over te praten. Dan voor degenen die - hoe heet dat - business-minded zijn, of m.a.w. degenen die net als de jood, overal wel een zaakje in zien, die zou ik willen raden: denkt er nu om, wat wij over de beurs hebben gezegd; dat is allemaal waar, maar we hebben jullie lekker toch niet precies verteld wat je nu moet doen om rijker te worden, hoor. Dus wat je doet, doe je op je eigen verantwoording. Als je gaat beleggen in aandelen van b.v. een bromfietsfirma, dan heb je kans dat die firma buitengewoon goed draait, maar je hebt ook kans dat het grootste gedeelte van je winst door de belastingen weg wordt gehaald. Dan verder zijn er lichtelijk aanmerkingen gemaakt over het wel zeer materieel karakter van de voorspellingen en beschouwingen. Er werd door iemand gezegd, die wegging hier uit de zaal - hij wist niet dat ik ook daar bij het kleedhokje stond al heb ik geen jas, ja - "nou, met al die politiek, en over het geestelijke praten ze bijna niet". Maar ik zal het maar even uit de doeken doen. Wanneer wij spreken over geestelijke vooruitgang, geestelijke wording enz., dan betekent het voor een mens toch geen steek als hij er niets van ziet. En alles wat er geestelijk zich afspeelt en afgespeeld heeft in de afgelopen jaren, wordt juist politiek en economisch zichtbaar in deze tijd, snap je? Dus wanneer wij over stoffelijke dingen spreken, dan zit daar een geestelijke achtergrond achter, die naar ik meen toch ook nog wel naar voren was gekomen. Dan kan ik verder nog wat ongeruste zielen gerust stellen. Er was n.l. een dame bij, die eerst op de lift stond te wachten en later besloot om toch maar te gaan lopen en die was erg bezorgd over Indonesië. Ik zou zeggen: maak je niet teveel zorgen. Die dacht b.v. dat Rood-China z'n hoofdkwartier binnenkort in Batavia zou vestigen met een vacatieverblijf voor ambtenaren in Bandoeng. Dat gaat niet door, hoor. Het blijft op het kantje af. En dan voor de meneer die de overtuiging uitsprak dat de Amerikanen nu toch eindelijk wel eens zaken zouden gaan doen met Rood-China; dat zullen ze niet zo gemakkelijk doen, want dan zijn ze Formosa ook kwijt. Dus dat gaat ook niet door. Maar dat ze tegen die Chinezen zullen zeggen: "met ons goedvinden, ga je gang maar in China", is ook niet waar. Wel zullen die Chineesjes die nationalist zijn, tegen de andere nationalistisch-communistische Chineesjes proberen te gaan knokken. Nu, en wat er dan uitkomt dat is zeker geen "pinda-pinda, lekka-lekka". Ik hoop dat ik daarmee zo bepaalde dingen heb recht gezet. En nu wilde ik er van mijzelf nog één dingetje aan toevoegen en dan ga ik de "vragenrubriek" aan het woord laten. Dat is dit: onthoud nu één ding van mij. Als je je van het jaar door de spanningen en gebeurtenissen ook maar een beetje van streek laat brengen, dan ben je de pieneut en stevig. Dan weet je aan het eind van het jaar niet meer hoe je draaien of keren moet. Maar als je voor jezelf nu maar goed vasthoudt, dat het geestelijk gezien de goede kant uitgaat en dat dit jaar 1955 tot 1956 een soort van crisisjaar is, dat je zoudt kunnen zien als de generale-repetitie van wat we krijgen - ik denk in 1959-1960 - dat dus voorlopig alles nog wel op z'n pootjes terecht komt, al zou dan de wereld een beetje mank lopen aan het eind van het jaar, dan kun je dit jaar doorgaan met te streven naar iets wat geestelijk de moeite waard is en daar gaat het om. We hebben aan alle stoffelijke dingen geen steek en geen zier, als de geestelijke achtergrond niet gezond is. We weten nu zo ongeveer water kan komen en omdat we weten wat er kan komen stoffelijk, maken we ons daar geen zorg over; daar zijn we op voorbereid en daar houden we rekening mee en kunnen we dus zoveel te goedmoedelijker en rustiger ons geestelijk leven verder in de juiste richting leiden. Wij zullen ons best eraan doen, ik ben benieuwd wat de wereld doet. Goeden avond.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan J.L. Buitendijk, Buys Ballotstraat 11, D E N H A A G.
U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

Goeden avond vrienden,

Nou, onze kleine vriend heeft op zijn manier de puntjes op de "i" gezet en meteen aan enkele personen geloof ik het bewijs gegeven dat hij verder kijkt dan ze denken dat z'n neus lang is. En dan blijft aan mij natuurlijk de beantwoording van de vragen. Ik zou graag willen weten: welke zijn die? U weet: alleen, zuiver persoonlijke vragen daar gaan we niet op in. Alle vragen die een algemeen tintje hebben, nou, als het er mee door kan, krijgt U antwoord.

x Een echtpaar dat een harmonisch huwelijk heeft, wordt dat na de overgang weer herenigd? Degeen die achterblijft, wordt die door de andere partner geholpen, op aarde zowel als bij de overgang?

- Nou, als dat inderdaad een harmonisch huwelijk is geweest, dan kunnen we er wel van overtuigd zijn dat ze elkaar niet in de steek laten. Kijk eens, een werkelijk harmonisch huwelijk daar versta ik onder een huwelijk dat zowel stoffelijk als geestelijk een volledige eenheid met zich mee draagt. M.a.w., als één van die twee heengaat, dan voelt de ander zich niet meer compleet en omgekeerd. Dus is het begrijpelijk dat degeen die de grootste faciliteiten heeft, degeen die over is gegaan, alles zal doen om in de buurt te blijven en een handje te helpen, om als het ware vanuit de geest toch nog de oude dingen te handhaven. En dan kan het daarbij voorkomen natuurlijk, dat die geestelijke leider de zaak een beetje anders bekijkt dan de mensen op aarde; heel goed mogelijk, maar U kunt ervan overtuigd zijn dat hij in de buurt is en dat hij helpt, wanneer het ook maar even kan tenminste volgens zijn eigen geestelijke status. En wanneer U overgaat, dan kunt U ervan overtuigd zijn dat zo'n partner staat te wachten om weer volledig te worden, om weer één te worden en dat hij zeer zeker, zelfs reeds voor dat die laatste adem met een grote zucht is weggevlogen, al lang om U heen zweeft en alle voorbereidselen maakt om als het ware een geestelijke huwelijksreis te beginnen. Ik hoop dat U dus goed begrijpt, dat waar banden van werkelijke liefde bestaan, er nooit een scheiding mogelijk is door de dood. Dat kan een scheiding zijn in het zichtbare, maar het kan nooit een scheiding zijn in de geest. En dan meen ik daarmee de vraag ook voldoende beantwoord te hebben. Is er nog commentaar op? Nou, volgende vraag.

x Als een ziel reïncarneert, is er dan nog contact met haar te krijgen als intelligentie? Voorbeeld: Een vader komt door als intelligentie. Nu zal hij reïncarneren, kan het kind dan nog contact met hem krijgen?

- Nou, dat ligt heel erg aan het peil van geestelijk bewustzijn waarop b.v., in dit geval de vader dan, staat. Kijk eens, wanneer iemand reïncarneert, dan is hij in de stof gebonden, dat wil dus zeggen dat op het moment van incarnatie de tijd van vereenzelviging met de stof, ongeveer 6 tot 9 maanden, inderdaad betekent een afsluiten van de mogelijkheid tot geestelijk verkeer. Wanneer echter het eerste bewustzijn in de stof en de eerste aanpassing aan het lichaam gevonden is, en er is een groot geestelijk bewustzijn aanwezig, dan kan die geest rustig voortgaan om z'n contacten op te nemen. Het komt heel zelden voor, want iemand die geestelijk zover gestegen is, zal over het algemeen niet meer te behoeven incarneren, nietwaar? In het andere geval echter, zal het nieuwe stoffelijke leven deze mens zover in beslag nemen, dat alleen op een gegeven moment misschien, bij het treffen, hernieuwd treffen van personen uit het vroegere bestaan, of het treffen van een omgeving, de herinnering flauwtjes ontwaakt en een mogelijkheid bestaat dat hernieuwd voeling wordt genomen in de stof. Geen geestelijke voelingname dan. Ik hoop dat dit ook voldoende beantwoord is. Heeft U er meer over te vragen, dan vertelt U het maar.

x Derde vraag. Men noemt het "Onze Vader" wel eens het volmaakte gebed. Vind U het eigenwijs dat ik het voor mezelf "verbeter" en bid inplaats van: "Leid ons niet in verzoeking", "Heer, maak ons sterk in de verzoeking" daar we toch net zolang verzocht worden, tot we er weerstand aan kunnen bieden en dan houdt het op "verleiding" te zijn.

- Ja, dat is nou een heel erg moeilijke vraag. Aan de ene kant vind ik de wijziging in het gebed wel overlegd, en degeen die op die manier bidt, die zal in ieder geval weten wat hij zegt en daardoor zal het gebed inderdaad aan volmaaktheid winnen boven degenen die zo maar even wat voor zich heen murmelen. Ik heb het n.l. wel eens een keer gezien in een kerk, daar waren ze bezig om te bidden en daar was dan iemand die bad voor en dat ging dan ongeveer zo - ik hoop dat U het mij niet kwalijk neemt dat ik dat even weergeef - (het "Onze Vader" wordt door het medium afgerateld). Kijk eens, dat op een dergelijke manier het bidden natuurlijk een paskwil wordt, dat ben ik met U eens, en dan geef ik zeker de voorkeur aan het gewijzigde gebed. Maar aan de andere kant: "Leidt ons niet in verzoeking" of "leidt ons niet in bekoring", wanneer we dat bidden, dan vragen wij dus hetzelfde als Jezus vroeg toen Hij in de Hof van Gethsemané bad: "Vader laat deze beker Mij voorbijgaan". En nu vind ik het erg verwaand - dat moet U mij niet kwalijk nemen - dat wij onszelf boven Jezus zouden gaan verheffen. We hebben pas het recht om om kracht te bidden, wanneer we het offer aanvaard hebben en niet voordien. Ik kan niet nagaan of de persoon in kwestie natuurlijk het offer van het

leven werkelijk aanvaard heeft. Zo ja, dan heeft men volledig het recht om het gebed te wijzigen, zo neen, dan zou ik zeggen: wanneer U nog worstelt met de problemen van het leven, bid dan heel rustig verder "en leidt ons niet in verzoeking" of "leidt ons niet in bekoring, maar verlos ons van het kwade" niet "van het boze" maar "van het kwade", want uiteindelijk in deze bede ligt het smeken van de mens om kracht wel tevens opgesloten. Maar waar wijzelf niet in staat zijn om het lijden direct te aanvaarden als het noodzakelijke offer, onszelf nog niet zover hebben gebracht, is het eigenwijs om tegen God het ene te gaan zeggen en in ons hart het andere te menen. Laten we dan maar zeggen zoals het werkelijk voor een mens hoort: "Vader, zorg alstublieft dat we die bekoring en die verzoeking niet krijgen; we willen graag goed zijn en als we ze moeten hebben - dat zit erin geïmpliceerd - doe dan met ons wat U goed vindt en verlos ons van het kwade. Dat bidden we later ook niet meer; dat zeggen we later ook niet meer. Wanneer we geestelijk bewust zijn, dan spreken we niet meer over het kwade ten boze, dan weten we dat alles uit God geboren is. Maar zolang als wij als mens of als geest te worstelen hebben nog steeds met hetgeen wat ons wordt opgelegd als een offer - dat is natuurlijk mijn mening en U behoeft U er niets van aan te trekken - maar dan zou ik toch meer voelen voor de nederige vorm en dan zou ik in dit geval zeggen, is het voor de mens volmaakter om in nederigheid te vragen: "spaart mij dit", dan met een zekeré trots te zeggen: "nou, ik zal het varkentje wel wassen, maar geef mij de kracht ervoor".

- x Mag ik hier nog iets over vragen? Is dat "Onze Vader" zoals het bekend is in die formule, uiteindelijk ook niet een volmaakte magische formule die, wanneer ze intens wordt gedacht en uitgesproken, de juiste weg is om de weg vrij te maken tot ontvanging van de kracht uit het goddelijke?
- Ik geloof dat elk gebed op zichzelf een magische formule is met hetzelfde doel en ik ben ervan overtuigd dat degenen die het "Onze Vader" begrijpt en niet alleen maar voor zich opzegt, daarmee een formule uitspreekt van zeer grote kracht. Want uiteindelijk met het "Onze Vader" beginnen wij reeds vast te stellen de relatie die wij tot het goddelijke in ons voelen. Dan gaan wij vaststellen wat wij wensen "dat Zijn Rijk kome". En dit Rijk kennen wij in onszelf als het volledig eens zijn met God. Wij vragen dat deze eenheid geuit worde overal, in elke sfeer zowel als op de aarde. Wij binden ons dus met het hele Al en gaan vandaaruit voort met te vragen dat wij niet tekort zullen komen in onze stoffelijke noodzakelijkheden en wij drukken dit uit als ons dagelijks brood. Wij vragen verder een vrij zijn van de krachten die ons belagen, een zekere adempauze, waarbij wij dus onszelf als mindere, maar tevens als deel van het goddelijke beschouwen en hernieuwd de Vader, of beter gezegd de Schepper, kind- of schepseltoestand weer sterk uitdrukken. Wanneer we daarin verdergaan, dan is ook onze bede om van het kwade verlost te worden zeker duidelijk, evenzeer als van de verzoeking, want wanneer wij inzicht hebben in de werkelijkheid, wanneer wij God nader komen, bestaat er geen kwaad meer en bestaat er dus ook geen verzoeking meer, alleen het volmaakte zijn. Wanneer we deze bede goed en overwogen uitspreken, zou het dan zo vreemd zijn als misschien een klein moment van dit volmaakte zijn in ons voor een ogenblik zou worden gerealiseerd? Ik geloof het niet, maar het ligt er weer aan wie het bidt.
- x. Ik dank U zeer.
- Nou, dan gaan we maar weer verder.
- x De eerste spreker had het over "wilskracht", naar mijn mening een kernachtig be- toog. Toch heb ik bij ondervinding dat, als ik achter een doelstelling in de plaats van wilskracht "innig wensen" stel, dit, ik zou haast zeggen, een beter succes heeft. Voor mijn gevoel is "wilskracht" (of kan het zijn) te star en "in- nig wensen" ruimer?
- Er is één groot verschil tussen de wens en de wil en dat is dat de wens vaag en onomschreven kan zijn, terwijl de wil altijd een volledige omschrijving nodig heeft om tot uiting te komen. Wanneer vraagsteller zegt: "Ik voor mij, ik vind dat het wensen beter is", dan zegt hij in werkelijkheid: "ik wil mij als wezen overgeven aan de goddelijke kracht en mij daardoor laten leiden". Ik kan dat standpunt natuur- lijk niet betwisten. Het wensen in zichzelf is ook, vooral het innig wensen, het stellen van een magische functie binnen je eigen wezen. Wanneer ik n.l. iets in- nig wens en volledig, dan zal ik mijn hele wezen richten op de vervulling van een bepaald iets en daardoor dit bereiken. Dit is echter een andere kwestie dan mij- zelve bewust door te zetten in een bepaalde richting. Ik ben het met U eens, dat de wens flexibeler lijkt, buigzamer, dat zij makkelijker verplaatst kan worden en getransponeerd op een ander vlak, maar de wil daarentegen is de bewuste uiting van de mens, wat de wens, de innige wens, niet is. Zij is alleen de vorming van een voorstelling zonder dat voor verwerkelijking zelve verantwoording wordt gedra- gen. En ik meen dat een bewust mens -en dat is natuurlijk iets, dat moet ik toe- geven, daar kan iedereen op zijn manier over denken - maar ik vind dat een bewust mens of een bewuste geest niet alleen zich moet laten leven en trachten door een wens te uiten, de machten die in hem leven in een bepaalde richting te voeren, maar zelf moet trachten het doel te bestemmen en te bepalen, onderworpen alleen aan de goddelijke wet die automatisch al hetgene wat men wil en niet met het god-

delijke in overeenstemming is, corrigeert en verandert. Ik hoop dat ik daarmee een voldoende antwoord heb gegeven. Vindt U het niet, dan kunt U aanvulling vragen.

- x Ik zou U alleen nog willen vragen of het niet zo is, dat op een gegeven ogenblik, als we een wil gevormd hebben, we hem ook weer moeten loslaten om ons onderbewustzijn ook te laten werken op dat gebied?
- Dat is met een wens wel het geval en het kan met de wil het geval zijn wanneer men magisch werkt, maar het is niet een algemeen geldend iets. Nou, we hebben tijd genoeg geloof ik. Als U het goed vindt, zal ik proberen om dit kort uiteen te zetten. Wanneer wij op een gegeven moment iets werkelijk intens wensen of willen, dan kunnen wij magisch tewerk gaan en wel op de volgende wijze: Wij sluiten ons hele wezen een ogenblik af van alle dingen, behalve hetgeen wat wij op dit moment verwerkelijkt wensen of willen verwerklijken. Wij stellen ons dit zo levendig mogelijk voor met alle kleine details erbij, zo duidelijk mogelijk, opdat een volledig beeld in ons wordt geschapen. Daarnaast laten wij, wanneer we althans magisch willen werken, nogmaals, dit los. We hebben echter een voorstelling geschapen die zodanig intens was in dit moment van concentratie, dat het in het onderbewustzijn een voortdurend aanwezige factor vormt die corrigerend werkt op al onze bewuste handelingen en daden. Wij hebben dus in werkelijkheid een kracht in onszelf geschapen die als wil mag worden omschreven, ook wanneer de uiting als een zeer sterke wens plaatsvond. Nu echter komen de invloeden naar voren toe als impulsen. Wij behoeven dus niet voortdurend te denken aan hetgeen wij willen, maar wij zullen in al wat wij doen steeds weer de impuls hebben om te werken naar de vervulling daarvan. Op het moment dat wij ons dit realiseren, moeten wij natuurlijk onze wil weer gebruiken om onszelf in deze richting verder te dwingen, maar het spaart ons een hele hoop moeite door automatisch het doel voor ogen te stellen voortdurend en ons dus vrij te laten in ons denken en handelen, waar andere omstandigheden onze aandacht vragen zonder dat de werkelijke waarde van wens of wil verloren gaat. Maar ook hier meen ik toch achteraan te mogen zeggen: wanneer we het op deze wijze hebben gedaan, is nog steeds onze wilskracht noodzakelijk en onze wil, om tot een magische verwerklijking te komen, want dan moeten wij meewerken met de impulsen die we in onszelf geschapen hebben. Is dat voldoende duidelijk?

x Ja, dank U zeer.

x Mag ik dan toch nog iets vragen hieraan toe?

- Zeker.

x Dat is, voordat de wens als gedachte tot realisatie kwam. Waar kwamen toen de opbouwende trillingen tot die wensgedachte van?

- De opbouwende trillingen die tot de wens leiden, zoals U het noemt; ik kan overigens niet zeggen dat ze altijd opbouwend zijn, hoor.

x Nee, maar opbouwend tot een wens.

- Inderdaad, maar ik maak er even een klein onderscheid tussen "opbouwend" en "opbouwend", tot grote vreugde van m'n kleine vriend, die vindt dat ik het aardig begin te leren (gelach). Maar dan moeten we ons goed realiseren dat elke wens wordt geboren uit waarnemingen, uit belevingen en ervaringen. Of deze ervaringen en belevingen en waarnemingen op het geestelijke of op het stoffelijke vlak liggen, is uiteindelijk maar secondair, maar het zijn waarden die buiten ons bestaan en ons tot realisatie brengen van iets dat we in onszelf wensen verwerklijkt te zien. De wens wordt dus geboren uit de veelheid van indrukken en ervaringen die wij opdoen en betekent eigenlijk niets anders dan het kiezen van een richting in de vele mogelijkheden die zich aan ons voordoen. Is dat duidelijk?

x Dat is heel duidelijk. Dank U zeer.

- Nog meer vragen.

x 1. Heeft de astrologie voor de bepaling van 's mensen karakterstructuur waarde
2. Is de astrologie waardevol dan wel kan de astrologie waardevol worden voor het beschouwen van de toekomst?

- De astrologie is waardevol voor het kennen of plaatsen van het karakter van een mens. Bij de indeling van de cosmos in het twaalfvoud, iets wat we trouwens herhaald zien bij degenen die in de iris van het oog zoeken naar ziekteverschijnselen - ook deze delen in in een twaalfstal vlakken die elk voor zich bepaalde organen beheersen - zien wij een directe indeling in invloeden die door de gehele cosmos zich kenbaar maken. Of deze met de sterrenbeelden te vereenzelvigen zijn, is weer een tweede vraag en ik meen dit zelfs te mogen ontkennen. De sterrenbeelden zijn ons symbool voor invloeden en deze invloeden bestaan het sterkste in bepaalde delen van het Al. Zo kunnen wij aan de sterrenbeelden vaststellen welke invloeden ongeveer uit het Al werkzaam waren. Wanneer wij echter rekening houden met hetgeen wat al meer gezegd is, dat elke mens in zijn lichamelijke karakter - nu moet U even goed luisteren - lichamen karakter, bepaald wordt door het samenspel van organen en organismen binnen zijn eigen lichaam, is het begrijpelijk dat men de invloeden die tijdens de bouw van het lichaam gewerkt hebben en dus bepalend waren voor het onderlinge evenwicht, de onderlinge harmonie in dat lichaam afleesbaar kunnen zijn aan de cosmos of aan de sterrenbeelden, dus astrolo-

gisch vaststelbaar. Als resultaat kunnen wij dus het karakter van de mens, zowel als zijn lichamelijke eigenschappen, betrekkelijk nauwkeurig uit de horoscoop aflezen. Deze karakterbeschouwing moet echter, en daar zullen we wel even de nadruk op moeten leggen, beschouwd worden, niet als de uiting van de gevormde mens, maar als de capaciteiten die in de mens sluimeren. Niet alles dus wat de horoscoop aanwijst zal wel altijd tot uiting komen in het karakter. Dit is afhankelijk van de omgeving, de opvoeding en de denkwijze van de persoonlijkheid zelve plus zijn geestelijke invloeden. Voor de toekomst en de toekomst aanduiding, is astrologie alleen belangrijk wanneer zij onmiddellijk wordt gebruikt als een aanduiding van de tendenzen die, alweer stoffelijk of lichamenlijk beïnvloedend, optreden, zodat een aantal gebeurtenissen of mogelijkheden aan de hand van de lichamenlijke reacties en de lichamenlijke toestand wel afgelezen kunnen worden, maar nooit kan worden gezegd, tenzij men de persoon zeer goed aanvoelt of kent, - hier komt dus een andere capaciteit, buiten de astrologie mede om het hoekje kijken n.l. een soort paragnostische begaafdheid, waarbij men een persoon volledig aanvoelt in zijn huidige wezen - dan kan men dus niet gaan zeggen wanneer men dat niet heeft: o, nu gaat er dat en dat gebeuren. Men kan wel zeggen: die en die tendenzen zullen zich voordoen. Kennen wij de persoon volledig zelve, dan weten we ook wel hoe die tendenzen ongeveer uit zullen werken en dan kunnen wij redelijk een prognose stellen, die dan echter niet meer zuiver astrologisch is. Ook in de toekomst zal men nooit zover komen dat men ook het geestelijk gedeelte van de mens langs de weg van astrologie leert bepalen. Dit is n.l. een onmogelijkheid, waar de geest zelve aan andere invloeden is onderworpen en niet meer thuis hoort in het twaalfvoudige vlak waarin het stoffelijke geuit wordt. Is dat voldoende? Nou, ik krijg geen commentaar.

- x Ja, mag ik dan toch nog iets vragen. Het laatste wat U beweerd heeft, dat is volkomen juist, maar nu heb ik daar juist iets anders over horen beweren: Zolang als men de planeet-aarde als middelpunt van een horoscoop beschouwt, klopt dit volkomen. Maar in de toekomst zal men de zon en ons zonnestelsel als nieuw punt van de horoscoop tekenen, en dan kunnen de geestelijke waarden wel worden bepaald. Wat is Uw antwoord hierop?
- Ik ben het volledig met U eens dat, door de zon als middelpunt te nemen, en de verhoudingen vandaar, die dan tevens een variatie op het dierenriemstelsel inhouden, en het optreden van een 32-vlak inplaats van een 12-vlak en wanneer we deze nieuwe astrologie vanaf de aarde inderdaad meester zou kunnen worden, dat we dan in staat zouden zijn een totale geestelijke wording, althans in haar tendenzen, te bepalen. Ik vrees alleen dat men op aarde dit nooit zal bereiken, dat het alleen bereikbaar is voor degenen die tot een geestelijke uittreding kunnen komen en dat het dan nog alleen mogelijk is in een aantal symbolen die voor de aarde zeer moeilijk te interpreteren of te aanvaarden zullen zijn, zodat het zeer zeker geen algemene kennis zal worden vóór de tijd dat de mensheid tot zonnegeest is geworden inplaats van tot aardgeest. Nou, nog meer commentaar?
- x Mag ik nog wat vragen? Volgens de astrologie zouden er dus eigenlijk 12 karakters zijn, natuurlijk eigenlijk gecombineerd. Maar, ik noem maar een voorbeeld, zouden misschien duizend mensen dezelfde karakters hebben?
- Duizend mensen, er zijn wel miljoenen mensen die hetzelfde karakter hebben.
- x Precies hetzelfde karakter?
- Precies hetzelfde karakter. Het karakter n.l. dat moet niet verward worden met de uiting. Het karakter is de innerlijke toestand die een bepaalde reactie op omstandigheden betekent, m.a.w. wanneer deze mensen dan ook inderdaad in volkomen gelijke omstandigheden, met volledig gelijke uiterlijke invloeden zouden leven, dan zouden ze allen zich volledig gelijk uiten, stoffelijk gezien. De geestelijke impulsen die erbij komen moeten we dan even buiten beschouwing laten. Er zijn dus zeer veel mensen die een gelijk karakter hebben, maar elk hunner heeft een andere opleiding, een ander thuis gehad; elk hunner heeft dus de wereld van een andere zijde leren bezien en heeft andere grondslagen meegekregen, die bepalend zijn voor de wijze waarop men denkt. Dan blijft het karakter wel hetzelfde, maar gezien de andere grondwaarden waarmee dat karakter werkt, zal de uiting een geheel verschillende zijn. Is dat duidelijk?
- x Ja, dank U.
- x Ja, wat wilt U nu doen met het karakter van onze geest?
- Ik heb die tot viermaal toe uitdrukkelijk uitgesloten.
- x Juist, ja.
- De geest is geen deel van het karakter; de geest is een afzonderlijke entiteit, die zich uit door een stoffelijk voertuig dat bepaalde eigenschappen heeft, welke eigenschappen zeer zeker niet identiek behoeven te zijn met die van de geest, ofschoon de geest juist dit voertuig vaak kiest, omdat hij via de mogelijkheden en eigenschappen van het lichaam, een volledige uiting van de eigen persoonlijkheid als mogelijkheid ziet.
- x Meer dan eens hebben wij van U gehoord, hoe de ervaringen zijn van een mens na zijn z.g. dood. Zoudt U ook een beschrijving kunnen geven wat de geest ervaart, wanneer hij, b.v. om verder te komen, de noodzaak inziet weer te incarneren in

menselijke vorm? Mij dunkt, dat het wel erg moeilijk moet zijn, afstand te doen van het Licht en de Wijsheid, om als een onnozele zuigeling weer van voren af aan te moeten beginnen! (gelach).

- Ja, ja, ik kan er iets voor voelen. Daar komt bij dat ik hier alleen maar van horen zeggen kan spreken en zeker niet zelf de ervaring heb gehad kortelings, maar ik mag U er misschien een voorbeeld voor geven. U heeft een prima betrekking, U heeft het daarin betrekkelijk ver gebracht, maar U heeft geen kapitaal verzameld. Nu wordt U wat men noemt gepensionneerd of wegens ouderdom ontslagen. En daar zit je. In het begin geniet je zeer zeker van alle goede gaven die je nog hebt, je hebt nog wat uit te geven per slot van rekening, je hebt een pensioentje en je bent blij dat je vrije tijd hebt. Maar als nu blijkt dat in die vrije tijd geen oplossing meer is te vinden voor het besteden van die tijd, dan wordt het langzamerhand vervelend en ik heb zelfs grootvaders gezien, die, werkeloos geworden doordat ze gepensionneerd werden, zich bezig gingen houden met het uitknippen van papieren poppetjes voor hun kleinkinderen uit louter verveling en zelfs daar uiteindelijk genoeg van hadden, dus hard verlangden naar weer werk om aan te pakken, al was het nog zo simpel. Kijk, als U zich die toestand nu in kunt denken, dan kunt U zich ongeveer indenken hoe een geest zich voelt die moet gaan reïncarneren. Je hebt je rustperiode gehad, je weet dat er voldoende werk is, maar je kunt zelf dat werk niet accepteren of aanvaarden, voor jou is er geen werk te vinden wat je goed kunt volbrengen. En om er zo maar bij te bengelen, daar voel je ook niet veel voor. In het begin denk je: nu ja, dan houd ik mijn gemak en dan rust ik nog wat, maar op de duur wordt dat ondragelijk en dan ben je blij, zelfs wanneer je dan bij elke vuile luier weer "mamma" moet roepen, nietwaar, want dan heb je in ieder geval weer een doel en een mogelijkheid om verder te komen. Ik hoop dat ik het zo duidelijk genoeg heb uitgedrukt. Commentaar?
- x Er is toch werk aan de andere kant.

- Ja, er is werk, maar het is precies als hier op aarde, hoor. Er is werk genoeg voor degenen die het kunnen doen. Maar stel je nu voor dat ze tegen U zeiden: er is woningnood, gaat U maar eens een huis bouwen. Ik zou het huis wel eens willen zien wat U gebouwd hadt, dat in de eerste plaats, ondanks de voorkennis die U toch voor een zeker deel in U draagt daaromtrent, U weet er wel iets van, meer dan sommoige anderen. Dus U kunt dat niet doen. En dan zijn er een hele hoop andere werkjes, die U ook niet kunt doen. Nu zou er een moment kunnen komen in de geest, dat er ook behoefte is aan bouwers, maar U kunt niet bouwen. U kunt alleen iets gaan doen waar U eigenlijk al weer te groot voor bent. Dat is hetzelfde als wanneer ze tegen U zeggen: we zullen je bezigheid verschaffen, ga maar putjes scheppen. Dan zoudt U waarschijnlijk ook zeggen: nee, dank je, liever alles, behalve dat. Zo gaat het in de geest ook. Er komt een moment dat het werk dat je kunt doen je niet bevredigt en het werk dat je zoudt willen doen, voor je onmogelijk is, omdat je de bekwaamheid niet hebt. En dat is het moment dat je de reïncarnatie verkiest boven al het andere. Ik hoop dat het duidelijk is. (Er volgen nog enkele vragen en antwoorden hierop, die wij een volgende maal, wanneer het verslag minder omvangrijk is, zullen opnemen). De intelligentie sluit dan als volgt:

U moet me niet kwalijk nemen als ik onze gezellige praat en kout nu ga staken en het woord over ga geven aan de laatste spreker. Want we moeten uiteindelijk een klein beetje rekening houden en met de tijd en met verschillende andere factoren. Mag ik zeggen, dat het mij een waar genoegen was om met U te spreken? Ik hoop het nog eens te doen en voor de rest voor U allen nog een prettige avond en een gezegende nachtrust gewenst.

Goeden avond vrienden,

Ik zou gaarne van U een drietal onderwerpen hebben die wij dan zullen gebruiken om een slotwoord daaruit samen te stellen.

x LANKMOEDIGHEID - MAASTENLIEFDE - HARMONIE.

LANKMOEDIGHEID

Het leven heeft je voortgejaagd,
Het leven deed je pijn,
Het was zo zwaar, zo moeilijk vaak
Om toch steeds mens te zijn.
Het leven kostte zoveel strijd,
Het leek een eeuwigheid.
Je bent een ziel, je bent een mens,
Een schepsel dat steeds lijdt.
Het lijden wordt je aangedaan,
Je moet het ondergaan.

En toch moet je lankmoedig zijn,
Niet stil meer blijven staan
Bij al het lijden je gegeven,
Al de pijn van heel je leven,
Maar aan een ieder steeds vergeven
Wat tegen jou nog werd misdreven,
Zodat je eindelijk eens kunt zijn,
Bevrijd van leed, bevrijd van pijn:
Een ingewijde, die nu weet
Wat is de kracht die "leven" heet.

NAASTENLIEFDE

Je leeft en je leeft
En je leeft er maar voort
En de wereld zingt
Er een levensakkoord.
En je vraagt en je lacht,
Je strijdt en je werkt
En al wat er is
Het lijkt onbeperkt,
Geboren uit dezelfde bron.
Je voelt in jou de kracht
Die was toen heel 't Al begon.
En is het dag of duistere nacht,
Steeds voel je weer die levenskracht
En je ziet wat God tot aanzijn bracht.
En zie je de mensen door Hem geschapen
Je ziet de dieren en de planten
Je ziet het leven aan alle kanten,
Geboren uit Zijn groots bestaan.
Hoe kun je dan door 't leven gaan
Zonder te zeggen: broeder en zuster

Tot maan en tot zon,
Te herdenken hoe al het leven begon
In hetzelfde punt, gaat eep zelfde weg
En heeft hetzelfde doel.
't Is naastenliefde,
Die dan wordt het dragende gevoel
Van heel 't bestaan.
Want ziet, je kunt niet meer alleen,
Tevreën je wegen gaan,
Maar moet met anderen tezaam
Der scheppingsgang volbrengen,
Al zou der liefde sombere kracht
Soms eigen leven zengen.
Want als het offer is gebracht
Dan wordt de nacht verdreven
En zie je in de lichte kracht
Hij die de Schepper was en is
En altijd onze Vader was
En altijd is gebleven.

HARMONIE

Onttrokken aan het aards bestaan
Durf ik nu opwaarts zweven
En 't is met werken nu gedaan,
Uit is het met het streven.
De sterren zingen mij een lied,
De ruimte speelt mij een akkoord.
En uit het vreemde, ongekende niet
Klinkt mij een goddelijk woord.
Ik ben bevrijd in eeuwigheid,
Ik voel mij vol van kracht,
Ik durf te zeggen: "Dit is waar,
Het leven is volbracht",
En moet 'k teruggaan
Tot bestaan
En worden geest tot mens,
'k Ben vrij, 'k ga verder onbevreesd
Nu ik overstap de grens
Die is gelegen tussen
In de God verzonken geest
En nog gebonden geest en mens.
Lankmoedig zijn wij omdat
De harmonie der naastenliefde
Ons bracht tot God.
Tezaam zijn wij gegaan,
Een legerschaar die trok
Van einder tot het eind

En met een sombere wrok
De levens vreemd vertwijnd,
Hebben wij gejaagd
Naar schatten van de stof,
Hebben wij gezongen
De Heer van 't duister, lof.
Maar toch, we kunnen niet volbrengen,
Vergeven aangedane pijn,
Omdat wij, lichte of duistere krachten,
Toch te allen tijde broeder zijn
En zusters al tezaam.
Wij kunnen niet meer spreken
Dan slechts in 's Heren naam.
En wanneer wij woorden spreken
Door naastenliefde gebracht,
Dan voelen wij het duister breken,
Ontplooit zich een nieuwe kracht.
En wordt de klank der harmonieën
Duidelijk in ons aller stil gemoed
En vinden wij de sterre die ons leidt,
Hem die ons leven doet.
En hebben wij de strijd voldaan
En is de tijd volbracht,
Dan durven wij ter eeuwigheid gaan,
Tot Hem die 't Al tot aanzijn bracht.

Ik hoop dat ik hiermede U niet heb teleurgesteld en zou U met het slotwoord nog een gedachte mee willen geven: Laten wij allen tezaam gebonden, geest en stof, strevende naar de volmaaktheid, de Schepper de lof geven die Hem toekomt en uiten Zijn liefdekracht in onze daden en gedachten. Dat Hij ons tot ontwaken brenge en wij in de harmonie der oneindigheid bevrijding vinden van de lasten van ons eigen onvolmaaktzijn.
Goeden avond vrienden.

Van de band overgenomen
en g e s t e n c i l d
d o o r
Type- en Copieerinrichting
J. R i e n t j e s
HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN
Telefoon : 55 41 62.